Vught

Raadsvoorstel

Onderwerp	Toepassen van waarschuwingssysteem fietsoversteken
Team	team Openbare Ruimte en BOR
Datum behandeling in B&W:	24 juni 2025
Datum raadsvergadering	11 september 2025
Nummer	
Documentnummer	INT/25 - 696047
Zaaknummer	Z25 - 291784

Voorstel

1. Waarschuwingssystemen voor fietsoversteken op de volgende vier locaties toe te passen en te onderhouden:
   - kruispunt Boxtelseweg-Dr. Hillenlaan,
   - rotonde Esscheweg-Vijverbosweg,
   - rotonde Esscheweg-Martinilaan,
   - rotonde Loonsebaan-De Bréautélaan.
2. De financiële gevolgen hiervan te verwerken in de begroting 2026.

Eerdere besluitvorming

Op 12 december 2024 heeft de raad de motie *'Toepassen innovatieve technologie Bikescout'* aangenomen.

Inleiding

In de motie is een top vijf van verkeersonveilige locaties benoemd. Dit betreft locaties waar fietsers voorrang hebben op het gemotoriseerd verkeer, maar waar zij niet altijd voorrang krijgen. Dit vergroot het risico op ongevallen en heeft in sommige gevallen daadwerkelijk geleid tot een ongeval. Het niet (tijdig) waarnemen van fietsers kan de oorzaak zijn. Dit kan gebeuren doordat gebouwen en groen het zicht ontnemen. Daarnaast ligt de snelheid waarmee het kruispunt benaderd wordt, o.a. door e-bikes, scooters maar ook auto's, hoog en kan dit een rol spelen. Uit de ongevalsregistratie is de exacte aanleiding echter niet te achterhalen.

Het in de motie benoemde Bikescout systeem betreft een waarschuwingssysteem en is de productnaam van een specifieke firma. Er zijn meerdere firma's die waarschuwingssystemen leveren die op een vergelijkbare manier functioneren. Met drie firma's is contact geweest over de toepassing van hun waarschuwingssysteem in Vught.

Het betreft systemen die de alertheid van het gemotoriseerd verkeer vergroten op een oversteek door middel van lichtsignalen via ledverlichting in het wegdek. Fietsers worden op enige afstand van het conflictvlak, het vlak op het kruispunt waar fietspad en rijbaan voor de auto elkaar kruisen, waargenomen door radarsystemen of detectielussen in het wegdek. Nadat een fietser is

gedetecteerd wordt het lichtsignaal gegeven voordat de fietser het conflictvlak oprijdt tot een aantal seconden na het moment dat de fietser het conflictvlak heeft verlaten.

Beoogd effect

Het inzetten van een waarschuwingssysteem verhoogt de alertheid in het verkeer en draagt aantoonbaar bij aan de verkeersveiligheid. Onderzoek toont aan dat dergelijke systemen leiden tot minder ongevallen, een groter gevoel van veiligheid, betere zichtbaarheid van fietsers en verbeterde doorstroming. Verkeersveiligheid heeft dan ook een prominente plaats in het beleid van de Gemeente Vught, zoals vastgelegd in de *Mobiliteitsvisie 2035*.

Argumenten

1.1 Een waarschuwingssysteem is van toegevoegde waarde op het kruispunt Boxtelseweg-Dr. Hillenlaan.
De situatie aan de Boxtelseweg – Dr. Hillenlaan betreft een t-kruispunt waarbij een fietspad gelegen langs de ene straat voorrang heeft op de aansluitende straat. Ondanks recente aanpassingen blijft er soms sprake van onvoldoende zicht. Bijvoorbeeld in de situatie dat een voertuig staat te wachten om vanuit de Dr. Hillenlaan de Boxtelseweg op te rijden en daarmee het zicht op de fietsers voor verkeer op de Boxtelseweg, deels ontneemt. Een waarschuwingssysteem kan hier van toegevoegde waarde zijn op de gehele oversteek voor fietsverkeer.

1.2 Een waarschuwingssysteem is van toegevoegde waarde op de rotonde Esscheweg – Vijverbosweg.
Het waarschuwingssysteem realiseren op de oversteek Vijverbosweg waar het fietsverkeer in twee richtingen rijdt, betekent toegevoegde waarde voor de verkeersveiligheid. Ondanks waarschuwingsborden die het gemotoriseerd verkeer wijzen op de fietsoversteek in twee richtingen, welke druk bereden is, kan het voorkomen dat het gemotoriseerd verkeer wordt verrast. Op de overige takken van de rotonde rijden fietsers in één richting en zijn de risico's kleiner. Daar zien we geen toegevoegde waarde.

1.3 Een waarschuwingssysteem is van toegevoegde waarde op de rotonde Esscheweg-Martinilaan.
Op de Martinilaan kunnen automobilisten verrast worden door fietsers op de tweerichtingenoversteek komende van de Esscheweg uit zuidelijke richting waarbij het zicht door een gebouw wordt ontnomen. Een systeem kan ook van toegevoegde waarde zijn op de tweerichtingenoversteken op de Theresialaan en Esschestraat. Het betreft situaties die afwijken ten aanzien van de overige takken van de rotonde. Locatieonderzoek zal te zijner tijd aan moeten tonen of de realisatie van een systeem op de Theresialaan en Esschestraat van toegevoegde waarde gaat zijn.

1.4 Een waarschuwingssysteem is van toegevoegde waarde op de rotonde Loonsebaan-De Bréautélaan.
Op de Loonsebaan ligt de snelheid van het autoverkeer mede door de lange rechtstand hoger dan gewenst. Daarnaast is de binnendiameter van de rotonde klein en is de ligging van de rotonde ten opzichte van de wegas niet optimaal waardoor het verkeer dat haar weg op de Loonsebaan vervolgt niet sterk wordt afgeremd. Door de snelheid van het autoverkeer kan de fietser laat opgemerkt worden. Het tijdig waarschuwen van het autoverkeer vergroot de aandacht voor de overstekende fietsers. Een waarschuwingssysteem kan van toegevoegde waarde zijn op de twee oversteken op de Loonsebaan.

2.1 Door op te nemen in de begroting 2026 wordt invulling gegeven aan de motie.
De motie vraagt de inzet van waarschuwingssystemen als het Bikescout systeem serieus te overwegen om toe te passen[1]. Door in te stemmen met dit begrotingsvoorstel kunnen drie firma's een aanbieding goed uitwerken en kunnen we na afweging van deze aanbiedingen opdracht geven aan de firma die de beste prijs-kwaliteit levert.

Kanttekeningen

1.1 Het is een waarschuwingssystemen geen stoplicht.
De systemen die worden voorgesteld zijn waarschuwingssystemen en zijn daarmee van toegevoegde waarde. Toch gaat de weggebruiker vertrouwen op het systeem alsof het een stoplicht is. Bij uitval van het systeem kan dit tot extra risico's gaan leiden. De betrouwbaarheid van het systeem dient dus op orde te zijn en bij voorkeur op het niveau van de betrouwbaarheid van verkeerslichtenregelingen. Met de uitvraag aan de firma's is de wijze waarop storingen etc. worden verholpen een belangrijk criterium.

1.2 De rotonde Esscheweg- Mastdammenhoeve is onderwerp van een verkeerstudie.
In de motie zijn vijf locaties opgenomen. Rotonde Esscheweg-Mastdammenhoeve-Hertoglaan is onderdeel van de lopende verkeersstudie Esscheweg. Het risicopunt dat hier aanwezig is, betreft de tweerichtingenoversteek op de Mastdammenhoeve. Het gemotoriseerd verkeer kan hier verrast worden door fietsers die vanuit het zuiden en vanachter het gebouw op de hoek, de rotonde oprijden. Momenteel vindt echter een studie plaats naar de fietsstructuur op de Esscheweg waaronder de rotonde Esscheweg-Mastdammenhoeve. Uit de studie komt wellicht een andere kruispuntoplossing naar voren waarbij een waarschuwingssysteem niet van toegevoegde waarde is. Daarom is deze locatie niet opgenomen in het begrotingsvoorstel. Mocht toch blijken dat het een rotonde blijft dan is een waarschuwingssysteem meer van toegevoegde waarde. In dat geval vragen we u met een separaat voorstel hiervoor geld vrij te maken.

2.1 We voeren het toepassen van het waarschuwingssysteem op in de begroting 2026.
Door het voorstel op te nemen in de begroting 2026 organiseren we het financieel administratief op een juiste manier. Het lijkt hiermee af te wijken van hetgeen in de motie wordt gevraagd maar de kosten komen uiteindelijk ten laste van het begrotingsresultaat. Het saldo van onze totale begroting wordt verrekend met algemene reserve, dus indirect sluit het aan bij uw wens.

2.2 Het budget is geraamd aan de hand van ervaring van de firma's.
Het gevraagde budget betreft een raming en kent een marge. De uiteindelijke prijs is afhankelijk van een aantal factoren die op dit moment nog niet bekend zijn. Een factor die van invloed is op de prijs, is de aanwezigheid van de juiste stroomvoorziening. De inschatting van de kosten is ruim maar indien de kosten hoger worden kan besloten worden één locatie of deellocatie niet te voorzien van een waarschuwingssysteem om zo binnen budget te blijven.

Participatie

Ten behoeve van het voorstel is gesproken met een drietal aanbieders van dergelijke systemen. Er heeft geen participatie met andere partijen of belanghebbenden plaatsgevonden.

---

[1] In de kadernota 2026 (p.14) is dit onderwerp als 'overige ontwikkeling' opgenomen.

Vught

Financiën

De kosten zijn afhankelijk van de locatie en wat een bepaalde uitvoering van het systeem vraagt en de aanwezigheid van een stroomvoorziening (niet zijnde straatverlichting). Voor de voorgestelde vier locaties zijn de geraamde kosten:

- Kruispunt Boxtelseweg – Dr. Hillenlaan
  € 30.000,- investeringskrediet, afschrijvingstermijn 15 jaar
  € 1.500,- structurele onderhoudskosten
- Rotonde Esscheweg – Vijverbosweg (één tak)
  € 30.000,- investeringskrediet, afschrijvingstermijn 15 jaar
  € 1.500,- structurele onderhoudskosten
- Rotonde Esscheweg-Martinilaan (drie takken)
  € 50.000,- investeringskrediet, afschrijvingstermijn 15 jaar
  € 4.500,- structurele onderhoudskosten
- Rotonde De Bréautélaan-Loonsebaan (twee takken)
  € 40.000,- investeringskrediet, afschrijvingstermijn 15 jaar
  € 3.000,- structurele onderhoudskosten

Voor vier locaties betreft het € 150.000,- aan investeringskrediet en € 10.500,- aan jaarlijkse structurele onderhoudskosten. Binnen de middelen van verkeer zijn hiervoor geen budgetten of kredieten beschikbaar. Het voorstel is om het benodigde budget en krediet mee te nemen in de begroting 2026. Dekking hiervoor wordt gezocht binnen de bestaande budgetten of het begrotingsresultaat.

Communicatie en vervolgtraject

Na instemming met dit raadsvoorstel worden drie firma's verzocht een aanbieding te doen.

Burgemeester en wethouders van Vught,

De secretaris

W.F.F. Keijzers

de burgemeester

C.N.A. Nijkerken-de Haan

Openbare bijlage(n):

Bijlage 'Toepassen van waarschuwingssysteem fietsoversteken'